

nemlig ses, navnlig af § 8, at der i de Tilfælde, hvor Forretningen foretages af Sognefogden, gives en Frist af 14 Dage, i hvilke der skal kunne fremsættes Indsigelse mod Forretningen, og det er egentlig først efter Forløbet af disse 14 Dage, at den af Sognefogden foretagne Udpantningsforretning bliver at betragte som endelig, enten ved en udtrykkelig Anerkjendelse fra Fogdens Side eller i alt Fald derved, at der ikke er sket Noget, der kunde forandre den, og de følgende Paragrafer vise fremdeles, at der ved de Friste, hvorom der bliver Tale med Hensyn til Spørgsmaalet om Bortsalg af det Udpantede eller Appel eller Klage over Udpantningsforretningen, tages Hensyn til, om Forretningen er foretagen af Fogden eller af Sognefogden, idet Fristerne i sidste Tilfælde først regnes fra Forløbet af disse 14 Dage. Dette gjør altsaa, at jeg vel kan tænke mig, at de paagældende Personer i flere Tilfælde for Hurtighedens Skyld kunde ønske Forretningen foretaget af Fogden i Stedet for af Sognefogden. Disse Betragtninger forekomme mig i alt Fald at være af den Betsaffenhed, at det fortjener nærmere Overveelse, om det virkelig skulde være rigtigt at gjøre en saadan Forandring som den, jeg har omtalt. — Det ærede Medlem for Sorens Amt's 2den Valgkreds fremsatte som sin væsentligste og, jeg tør vel næsten sige, sin eneste Anke mod Lovforslaget, at der ikke deri findes en særlig Bestemmelse om Retværentens Forpligtelse til at betale Skadeserstatning eller skadesløse Sagsomkostninger, naar det maatte vise sig, at den efter hans Begjæring foretagne Udpantningsforretning havde været ulovlig. Den ærede Rigsdagsmand begrundede denne sin Opfattelse ved særlig at henvise til, hvorledes den Naade, hvorpaa Spørgsmaalet om Tilkendelse af Procesomkostninger i Praxis afgjøres, efter hans Formening er høist ubelig. Det er en gammel Klage i vort Retssiv, at Domstolene ere altsor sparsomme med at tilkende Erstatning for Procesomkostninger, og dette da ikke blot, fordi de formentlig overhovedet i altsor faa Tilfælde tilkende den Part, der vinder Sagen, Procesomkostningerne, men ogsaa fordi Domstolene i de Tilfælde, hvor de tillægge den ene Part Procesomkostningerne, ikke tillægge den Paagældende Erstatningen med det tilstrækkelige Beløb. Disse Anker ere mig jo ingenlunde ubekjendte. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa at afgjøre, hvorvidt de ere begrundede, eller hvorvidt jeg personlig kunde være mere eller mindre stemt for at give disse Klager for en Del Medhold; men jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at medens jeg meget vel kan forstaa, hvad der lader sig anføre for den Regel, det ærede Medlem tog Ordet for, nemlig, at den vindende Part skal have Erstatning og det endog tilstrækkelig Erstatning for sine Sagsudgifter, saa er der dog ogsaa fra den anden Side betragtet ikke Lidet, der lader sig anføre for det Princip, som ligger til Grund for den hidtil stedfundne Ordning af dette

Spørgsmaal. Jeg taler ikke her om, hvorvidt man i Gjennemførelsen af Principet maasse er gaaet for vidt, hvorvidt man har været mere eller mindre heldig; men jeg tillader mig at udtale den Formening, at der dog vel lod sig anføre Forskjelligt for den Anskuelse, der efterhaanden har vundet Indgang i vor Retsspraxis, den nemlig, at hvor Personer have bragt en Sag, der i og for sig maatte siges at være tvivlsom, til Afgjørelse for Retten, der er det i og for sig ogsaa naturligt, at den, der taber Sagen, ikke ubetinget skal betale de Omkostninger, som have været forbundne med at faae det tvivlsomme Retsspørgsmaal afgjort. Men efter disse almindelige Udtalelser, hvortil jeg skal sige den, at det jo naturligvis maa forudsættes, at dette er et Spørgsmaal, der vil finde sin Afgjørelse i den forestaaende mere almindelige Reform, og at man kan være overbevist om, at de forskjellige Synspunkter, som i den Henseende gjøre sig gjældende, ville finde en omhyggelig Overveelse, førend man fremkommer med noget Forslag derom, — jeg siger, efter at have gjort disse almindelige Bemærkninger, vil det ærede Medlem dog maasse ogsaa give mig Ret i, at det vel neppe vilde være Stedet i en Lov som denne, der handler om Udpantning, at foregribe Afgjørelsen af dette almindelige processuelle Spørgsmaal, og jeg kan vel gerne kalde det et Principsspørgsmaal, om hvorledes der skal forholdes med Hensyn til Godtgjørelsen for Procesomkostninger. Jeg skal forøvrigt endnu bemærke, at naar det ærede Medlem, hvis jeg ikke har misforstaaet ham, udtalte sig derhen, at det skulde være antaget, at der ikke skulde kunne tilkendes Erstatning for Tort og Kreditstilbe, naar en Udpantningsforretning antages at have været ulovlig, saa er det mig ikke ubekjendt, at der foreligger retslige Afgjørelser, i hvilke der ikke er blevet tilkendt Erstatning for Tort og Kreditstilbe for en ophævet Udpantningsforretning; men jeg maa paa den anden Side mene, at man ingenlunde deraf kan udlede den Formening, at Domstolene skulde have villet opstille det som Regel, at der aldrig skulde gives Erstatning for Tort og Kreditstilbe, og det vil ikke være vanskeligt at finde Domme, i hvilke der er tillagt Erstatning for Tort og Kreditstilbe. Det vilde ogsaa efter min Formening være meget urigtigt, om man ikke vilde erkjende, at der i mange Tilfælde baade kunde og burde tilkendes Erstatning for den Tort og Kreditstilbe, som er tilføjet ved en ulovlig Udpantningsforretning, og jeg skal end yderligere tilføje, at det har været under Overveelse ved denne Sag, om man ikke i Lovforslaget særlig skulde indsatte en Bestemmelse netop om Erstatning for Tort og Kreditstilbe; man har imidlertid ment, at det ikke vilde være rigtigt at gjøre det, fordi det dog ikke lod sig gjøre at give udtømmende Regler, og det til Syvende og Sidst dog i mange Tilfælde maatte komme an paa et